GAZET'A TRANSILVANIEI.

„Gazet'a" ese de 2 ori; Joi'a si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe ¼ 3 fl. v. a. Tieri osterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2½ galbini mon. sunatória.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala à 30 cr. val. austr. de fia-care publicare.

Nr. 102. BRASIOVU, 30 Decembre v. **1877.**

1877.

Brasiovu, in 29 Decembre v.

Inainte de acést'a cu siepte ani, dupace baionetele prusso-germane au resturnatu prestigiulu politicu alu Franciei, simtiulu de incertitudine asupra celui mai de aprópe viitoriu cuprinsese tóte popórele si statele Europei. Françi'a era conducatóri'a politicei europene si ori-catu de nedreptu si apasatoriu a fostu guvernulu lui Napoleonu III. pentru francezi insusi, politic'a lui esterióra a portatu intotu-deauna timbrulu liberalismului celui mai mare. Ide'a nationalitatii, a carei'a poternicu propagatoriu a fostu, adeveratu ca era numai unu mediulocu, prin care Napoleonu III voiea se predomnésca in Europ'a, dér' prin aceea, ca elu o sprigine'a, 'si castigase multe simpathii, mai cu séma intre popórele si statele mai mici, cari vedeau intr'insulu unu protectoru alu libertatii si esistentii loru contra stricatióseloru inriurintie ale celoru mai tari. Nu era dér' naturalu simtiulu de nesiguranti'a si nelinisce ce a trebuitu se produca la aceste popóre caderea lui Napoleonu si ingenunchiarea Françiei?

Ingrigirile trebuiá se fia cu atatu mai mari, cu catu Françi'a nu potea fi lesne inlocuita in rolulu ei de pana aci de catra unu altu statu. Prusso-Germani'a victorióisa nu avea simpathii, Prussi'a cu deosebire cá statu militariu agressivu erá temuta de toti. Austro-Ungari'a era slabita prin resbelulu dela 1866 nu mai puçinu cá prin constitutiunea s'a dualistica, prin certele interne nationale. Din poterile cele mari continentali mai remase dér' numai Russi'a. Acésta imperatia autocratica, care abia scuturase ferele iobagiei, avea si mai puçine simpathii, decatu Prussi'a. Publiculu celu mare europeanu se dedase mai cu séma dela resbelulu din Crime'a incóce a vedé in „colossulu nordicu russescu" numai unu inimicu alu civilisatiunei, unu pericolu constantu pentru statele apusane. Sub asemeni impregiurari temerile mai cu séma a stateloru si a poporeloru mai mici cresceau din di in di, ca-ci acele poteri cari aveau se dé tonulu pe viitoriu in politic'a mare europeana puteau se fia numai Prusso-Germanic'a séu Russi'a, séu amendoue laolalta.

Unu fenomenu neasteptatu a facutu inca se se mai marésca ingrigirile. Rolulu conducatoriu alu Franciei 'lu luara in man'a cele trei imperatii continentale. Germani'a si Russi'a chiamara si pe Austro-Ungari'a in consiliulu celu mare si asia se inaugurà cu mare svonu alianti'a celoru trei imperati. Va se dica in loculu unei'a, trei poteri in fruntea afaceriloru europene. Ce avea de scopu acést'a alianti'a? contra cui era indreptata? De nou'a republica francesa nu aveau causa de a se teme intru atat'a, incatu se restabilésca vechi'a liga austro-prusso-russésca, la ce dér' tientea alianti'a celoru trei imperatii?

Éca intrebarile, cari au preocupatu ani intregi tóte spiritele politice si diplomatice in Europ'a, Discussiunile asupra importantiei si scopului aliantiei celoru trei imperati erau la culme, candu a isbucnitu insurrectiunea in Herzegovin'a. Dupa acést'a a urmatu unu siru de note, conferentie, intrevederi ale monarchiloru si in fine resbelnlu-serbo-turcescu, care a fostu preludiulu mariloru evenemiute ce se petrecu pe pamentulu bulgaru.

Abia a. 1877 a adusu ceva lumina in planurile plamadite la conferintiele din Berlin si Reichsstadt. Prim'a-óra dela 1870 incóce s'au adunatu representantii mariloru poteri intr'o conferintia la Constantinopolu, prim'a-óra avea se se probeze nou'a aliantia a celoru trei imperati. Situatiunea era un'a din cele mai critice, erumperea unui resbelu europeanu era mai multu cá possibila, era chiaru probabila, ca-ci se tractá de regularea marei cestiuni a Orientului, avea se se decida sórtea imperatiei musulmane, la care erau si sunt interessate in gradu insemnatu tóte statele Europei. Françi'a nu mai potea se vena se dica unu veto potermicu, prin care se paralisezo planurile invinsiloru dela Sebastopolu, din contra plenipotentiatulu francesu se intrecea de astadata cu celu germanu in a se aretá complesantu si amicabilu façia de Russi'a. Astfeliu s'a documentatu prin fapta marea schimbare a situatiunei politice europene dela 1870 incóce.

Destulu de trista a fostu acést'a situatiune. Plenipotentiatii stateloru europene se aduna si stabilescu unu programu de reforme, a caruia primire o impunu inaltei Porti. Acést'a provocau duse totu la actele de mai inainte ale Europei, refusa a primi punctele propuse si ambasadorii europeni pléca unulu dupa altulu cu ostentatiune din Constantinopolu, dandu inse sultanului se cunósca, ca se voru intórce catu mai curundu. Nu erá acést'a o adeverata comedia? Pórt'a respinge votulu conferintiei europene si Europ'a respunde cu-o demonstratiune ridicula, care nu a fostu urmata de nici o mesura seriosa! Unde era aci Europ'a, prestigiulu si poterea ei?

Turci'a sciea prea bine ca sub punctele stabilite „in intielegere" la acea conferentia 'si ascundea fiacare potere numai planurile si dorintiele ei secrete, un'a vorbeau plenipotentiatii diferiteloru state in conferintia si alt'a siopteau la urechile marelui viziru si a sultanului. Trista, penibila ba demoralisatóre chiaru a fostu dér' starea lucruriloru imediatu dupa conferentia!

Contra-demonstratiunea inaltei Pórte cu introducerea constitutiunalismului turcescu a produsu numai o generala ilaritate la publiculu europeanu si a facutu se se cunósca si mai multu stabitiunea Europei. Era dér' timpulu supremu cá se se faca odata finitu jocului acestuia de a „bab'a órb'a" nedemnu si rusinatoriu pentru statele europene a caror'a devisa era: imbunatatirea sórtei chrestiniloru in orientu.

Cá o furtuna dupa o seceta indelungata veni declaratiunea de resbelu a Russiei facuta indata ce s'a reintorsu din calatori'a s'a generalulu Ignatieff, care pipaise mai antaiu inca-odata pulsulu mariloru poteri. Tóte impregiurarile erau favorabile unei actiuni russesci si imperatulu Alesandru II alu Russiei luandu rolulu imperatoriloru francesi a pusu in miscare ostirile sale numeróse scrindu pe stindartulu seu: eliberarea chrestiniloru in orientu. Or'a marelui resbelu orientalu a fostu batutu. Europ'a a scapatu de incertitudinea omoritória ce-o apesá. Resbelulu remase localisatu temerea era acuma numai aceea cá nu cumva Russi'a incuragiata prin succese estraordinarie se mérga prea departe, se provóce unu resbelu europeanu.

Din tóte statele mari si mici singura Romani'a era periclitata prin procederea Russiei in insesi esistenti'a ei, ca-ci cazacii si grenadirii Tiarului trebuiau se tréca peste hotarele si campiile romane spre a ajunge in Bulgari'a. Europ'a garantase neviolabilitatea teritoriului romanu prin tratatulu dela Parisu, dér' unde erá Europ'a? Guvernulu romanu s'a adresatu la tóte poterile garante si le-a disu: noi suntemu si remanemu neutrali, dér' n'avemu poterea de a ne aperá singuri acést'a neutralitate, veniti dér' si ne ajutati, spuneti-ne ce se facemu? — Tacere, nici unu respunsu. Atunci guvernulu romanu a disu: amu cerutu dela conferenti'a din Constantinopolu se ne garanteze neutralitatea, ni s'a respunsu inse cu aceea, ca cererea nóstra nici n'au adus'o macaru naintea acelei conferentie. Amu rogatu poterile garante se ne dé consilie, se ne vina intru ajutoriu, dér' n'amu capatatu nici unu respunsu. Parasiti din tóte partile, declaramu, ca noi pe noi nu ne potemu parasi, de aceea vomu face aceea ce ne dictéza instinctulu de conservare propria, ce ne spune mintea si precautiunea, ca trebuie se facemu pentru aperarea esistentiei nóstre cá statu autonomu.

Romani'a a disu si a facutu. Conventiunea cu Russi'a, prin care s'a regulatu trecerea ostiriloru Tiarului prin tiéra, a fostu prim'a victoria reportata de energi'a, curagiulu si intieleptiunea guvernului romanu. „Romani'a a lucratu corectu, ea nu potea altfeliu." Acést'a erá opiniunea intregei presse europene nepreocupate. Alta intrebare inse si mai insemnata se nascú, dupace sotniele cazaciloru se pornira peste fruntari'a romana inca inainte de terminulu ficsatu in conventiune, silindu pe armat'a romana a se retrage inaintea loru spre a nu provocá unu conflictu. „Ce se facemu cu armat'a nóstra, ce destinatiune se-i damu?" — era gréu'a problema a momentului. Unii patrioti romani in ingrijirea loru prea mare mersera pana a sustiené, ca cea mai corecta atitudine ar' fi déca armat'a romana permanenta s'ar' retrage in munti, asteptandu acolo in passivitate finitulu marelui resbelu. Prin aceea ca foile turcomane laudau din respoteri acestu planu, elu deveni eo ipso fórte compromitatu. Si ce rolu ar' fi jocatu romanii inaintea lumei, candu patrunsi de frica s'ar fi retrasu in padurile Carpatiloru, lasandu tiér'a pusthia, in prad'a órdeloru basibozuce?

Fora indoiéla, nu acést'a erá dér' calea, care ar' fi potutu duce la salvarea tierii, la inaltiarea prestigiului ei. Niciodata unu statu, fia catu de micu, nu 'si-a potutu documentá altfeliu poterea de viétia, decatu numai prin aceea, ca in momente de pericolu 'si-a desvoltatu tóte fortiele armate spre aperarea fruntarieloru si a teritoriului seu. Domnitoriulu României si consiliarii sei au intielesu prea bine acést'a, pentru aceea au mobilisatu tóte trupele romane, si concentrandule in Romani'a mica, au ocupatu punctele principale pe tiermulu stangu romanescu alu Dunarii si au disu: „Ne vomu impotrivi cu fortia armata Turciei, déca va veni se ne calce teritoriulu fora consimtiementulu nostru prealabiliu." Marile poteri garante — Europ'a, care pana aci n'avú macaru unu singuru cuventu de mangaiere séu incuragiare pentru Romani'a, o conjurá de-o parte cá se nu se impotrivésca ordeloru turcesci, de alta parte inse unele poteri faceau pressiunea superflua asupra Pórtei, cá se nu iá ofensiv'a, trecandu Dunarea — superflua, ca-ci pentru o asemenea ofensiva seriósa Turci'a inca nu erá pregatita.

Alta situatiune confusa si critica. Turci'a ia facutu finitu, ca-ci inca inainte de a primi respunsulu negativu alu principelui romanu a provocarea marelui viziru de a se pune cu tóta óstea s'a la dispositiunea generalissimului Abdul Kerim-pasi'a au inceputu inimicitiele contra Romaniei, Bande de basi-bozuci treceau pe tiermulu stangu omorindu si jafuindu pe pacinicii locuitori din satele marginasie romane. Guvernulu romanu, care in urm'a intrevenirii poteriloru garante numai cu mare greu retrase armat'a dela Calafatu, a datu in urm'a acestei a trupeloru romane ordinulu de a ocupá érasi Calafatulu si tóte punctele principale pe malulu stangu si de a intrebuintiá forti'a contra fortiei. Artileri'a romana a inceputu se construieze baterii la Calafatu, Islaz s. a. spre a se pune in stare de aperare. Guvernulu a protestatu contra violarii teritoriului romanu la poterile garante, si la sultanulu declarandu din nou ca Romani'a este si remane neutrala dér' nu va suferi cá resbelulu se se straplante pe teritoriulu seu si va respinge cu potere armata ori-ce pasu agressivu alu inaltei Pórte. N'a ajutatu inse nimicu. Osman-pasi'a, atunci comandantu alu Vidinului, a datu ordinu artileriei sale se dé focu asupra lucratoriloru de pe tiermulu romanu. Dupa a opt'a impuscatura, tunulu romanu dela Calafatu a respunsu vigurosu.

Bubuitulu acestui tunu a anuntiatu lumei intregi ca esiste unu statu romanu la Dunare, care voiesce se fia liberu si independentu pentru totdeaun'a. Ministrulu Cogalniceanu s'a urcatu pe tribun'a adunarei nationale si a vestitu represen-

…tantiloru tierii ca tunulu romanu a respunsu la actele de agressiune ale Turciei si intre aplausele frenetice ale camerei a asiguratu, ca guvernulu e decisu a luá tóte mesurile spre aperarea tierii. In urm'a deslusiriloru date de ministrulu de esterne, Adunarea nationala a votatu pré memorabil'a motiune, prin care constatandu, ca Romani'a se afla in stare de resbelu cu Turci'a in urm'a agressiunei acestei'a, declara, ca are plina incredere in patriotismulu si energi'a guvernului si-i da autorisarea se ia tóte mesurile spre a aperá si asigurá esistenti'a statului romanu „astfeliu cá la viitórea pace Romani'a se ésa cu-o positiune politica bine definita si natiunea de sine statatória se póta implini missiunea s'a istorica.“

Guvernulu romanu a si luatu conformu dorintiei espresse a tierii tóte mesurile de aperare. Armat'a romana a aperatu singura malulu stangu alu dunarii pe mai tóta estinderea s'a pana ce au sositu ostirile russesci mai antaiu la Giurgiu. Divisiunea a patr'a comandata de generalulu Manu a aperatu cu mare energia punctele principale la Islaz si Turnu-Margurele ér' corpulu dela Calafatu si dela Bechetu a pusu in respectu pe aperatoriulu Vidinului Osman-pasi'a. Evenemintele belice cari s'au petrecutu de aci incolo sunt mai recente in in memori'a cetitoriloru nostri de aceea vomu trece peste ele mai rapede.

Ostile russesci se concentrara destulu de incetu, din caus'a comunicatiunei nesuficiente, la Dunare si ocupara intregu tiermulu dela Turnu-Magurele in josu, line'a dela Calafatu pana la Islaz o ocupara trupele romane cari erau concentrate in Romani'a mica. Astfeliu erá situatiunea candu russiloru dupa doue luni de pregatire le succese la inceputulu lui Juliu a trece Dunarea prin mai multe locuri, fara mari perderi. Incuragiati de acestu succesu neasteptatu russii ocupara cateva puncte in Bulgari'a si gen. Gurco trecù c'unu corpu peste Balcani. Russii desconsiderandu poterea de resistintia a inimicului credeau ca cu armat'a ce-o aveau voru se póta ajunge pana la portile Adrianopolei. Romanii le diceu: ve va trebui póte si ajutoriulu nostru, aideti se facemu si-o conventiune militara. Comandantii russi le respundeau cu mandria: déca vomu avé lipsa de voi ve vomu chiamá, acuma nu ne trebuiti. Astfeliu a vorbitu gen. Krüdener chiaru dupa luarea Nicopolei, la care contribuise in modu decisivu artileri'a romana.

Sórtea inse a voitu cá se fia asia cumu au disu russii. A venitu momentulu, in care au avutu trebuintia de ajutoriulu romaniloru si atunci iau chiamatu, dér' cum? Principele Nicolae a datu ordinu generalului Manu se se puna la dispositiunea gen. Krüdener. Ho! ho! inaltiate Nicolae, nu merge asia iute! Bravulu generalu Manu a respunsu cu demnitate adeveratu romanésca, ca nu se va miscá din locu pana nu va primi ordinile dela principele seu comandantu. Astfeliu russii vediendu ca nu potu reusi cu porunceal'a intinsera alta córda. Era si timpulu supremu, caci Osman-pasi'a in fostu respinsu infricosiatu in batali'a dela Plevn'a la 31 Iuliu si pericolulu, ca voru fi siliti a se retrage din Bulgari'a, erá iminentu.

Este inca misteru, ce s'a petrecutu atunci intre principele Carolu, imperatulu Alessandru si marele duce Nicolae si incatu a intrevenitu si cabinetulu din Berlinu. Destulu, ca o intielegere, desi nu unu tractatu de aliantia formalu, s'a stabilitu intre Romani'a si Russi'a si la inceputulu lui Augustu principele a datu ordinu divisiunei a 4-a a plecá la Plevn'a, ér' in 24 Aug. au trecutu alte doue divisiuni cu principele in frunte peste poduIu dela Corabi'a.

Ce resultatu a avutu ajutoriulu romaniloru, catu de bravu s'au tienutu tenerele trupe romane, ce eroismu au doveditu voinicii dorobanti, ce mari si neperitóre merite 'si-a castigatu in combaterea eroului Plevnei artileri'a romana, o spunu tóte foile lumei, a spus'o de atatea-ori insusi imperatulu Alessandru si-o scrise josu pentru tóte timpurile chiaru marele duce Nicolae, care la inceputu desconsiderase nalórea armatei romane, dicundu din cuventu in cuventu: „Stralucitele isbandi obtienute la Plevn'a sunt datorite in mare parte cooperatiunei vitejei armate romane.“

Pe fruntea anului 1877 a fostu scrisa regenerarea orientului, — reinvierea vechiei glorie romane. Ori-catu de mari si ascunse se fia planurile imperatiiloru aliate, ori-care ar' fi tient'a finala a Russiei, resbelulu de façia va aduce ródele sale binefacatórie si salvatórie. Niciodata sangele care s'a versatu pe campiile neferiicitei Bulgarie nu va poté inaintá caus'a despotismului, ci din acestu sange nobilu de viteji va resari numai libertatea si independenti'a popóreloru orientului. Russi'a a fostu chiamata de provedintia se fia esecutoriulu mariloru idei de reforme si imbunatatiri in orientu si desi sub aceste idei propagate astadi de catra poternicii dilei potu fi ascunse multe planuri egoistice si stricatióse libertatii popóreloru, ele se voru nimicnici inaintea giganticei sufiari a spiritului de progressu. Russi'a insesi va simti in curundu fólósele acestui resbelu, caci nu se va poté multiumi numai cu eluptarea libertatii pentru popórele chrestine din orientu ci ea va trebui se se impartasiésca inse'si de tóte bunatatile libertatii, introducundu constitutionalismulu si in tierile sale. Ér' caderea Turciei va fi unu memento pentru tóte statele si guvernele lumei, ca numai in multiumirea popóreloru, numai pe a loru libertate se potu fundá durabilu regatele si imperatiile.

C'unu simtiu profundu de bucuria si incredere ne luamu dér' diu'a buna de anulu 1877, dela care se va datá o noua stralucita epoca a Orientului europeanu. Fia cá suferintiele prin cari mai trebuie se tréca popórele multu cercate se ia unu finitu catu mai apropiatu!

„Monitoriulu oficialu“ alu Romaniei publica urmatórea scrisóre cu anecsatele ordine de di ce marele duce Nicolae a adresatu din Bogot M. s. Domnitoriului:

Bogotu, 12 Dec. st. v. 1877.

Monsignore!

Operatiunile armatei russo-romane in contr'a Plevnei incununandu-se de unu depliuu si stralucitoriu succesu, trupele ce se aflau puse sub comand'a Altetiei Vóstre voru primi alte destinatiuni. 'Mi-am facutu o datoria de a le multiumi printr'unu ordinu de di specialu, pe care am onóre a Vi'lu transmite pe lenga acest'a Impreuna cu ordinulu ce prescrie disolvarea armatei de impresurare.

Stralucitele isbandi, obtienute la Plevn'a, sunt datorite in mare parte cooperatiunei vitejei armate romane, precumu si impulsiunei ce trupele aliate primeau dela comandantulu loru imediatu, a carui activitate, vitejia si devotamentu la datori'a s'a de osteanu, ele le imitau. Am de o deosebita placere a esprimá Altetiei Vóstre aceste simtieminti si, in acelasiu timpu, satisfactiunea sincera ce am incercatu, vediendu frati'a de arme intre trupele russiene si cele romane stabilindu noue legaturi intre ambele popóre.

Sunt fericitu, ca am potutu pretiui cu acésta ocasiune eminentele insusiri ce destingu pe Altoti'a Vóstra si vitez'a armata romana, si amintirea, ce pururea voiu pastrá, va fi adenca si nestérsa.

Binevoiti a primi, Monsignore, espressiunea simtiemintelor de inalta consideratiune si de cordiala prietenia, cu care amu onórea a fi

Alu Altetiei Vóstre Serenissime
credintiosulu amicu
Nicolae.

ORDINU DE DI (Nr. 244.)

Bogotu, 29 Nov. v. 1877.

Viteji osteni ai Russiei si ai Romaniei!

Cea de pe urma silintia a dusmanului s'a sfarimatu in contr'a baioneteloru corpului de grenadiri. Scirea caderei Plevnei si a prinderii lui Osman cu intrég'a s'a óste a strabatutu deja peste tieri.

40,000 prisonieri, intre cari 10 pasi, 128 oficiari superiori, si 2000 oficiari subalterni, 77 tunuri, arme, drapele, éca probe elocuente ale necomparabilei vóstre vitejii.

Celu d'antaiu ostenu alu Russiei, martorulu neobositu alu valórei si alu osteneleloru vóstre, prea iubitulu nostru Suveranu, a binevoitu a'mi conferi insemnele ordinului marelui si victoriosului martiru St. George, clas'a I.

Nu mie, der' voue datorescu acésta suprema distinctiune militara; ea ve va servi de marturia, ca voi sunteti vitejii vitejiloru.

Ve multiamescu, eroiloru, ve multiumescu pentru totu ce ati facutu deja. Urmati astfeliu si inimiculu de veci nu va uita spaimantatoriulu vostru strigatu de „ur'a“!

Acestu ordinu de di se va citi tutuloru companieloru, escadróneloru si baterieloru.

Generalulu-siefu alu armatei active, inspectoru generalu alu geniului si alu intregei cavalerii
Nicolae.

Ordinu de di pe trupele armatei active. (Nr. 248.)

Cuartirulu gen. dela Bogotu, 5 Dec. v. 1877.

Tint'a corpului de impresurare a Plevnei fiindu atinsa, acestu corpu va fi disolvatu. Trupele ce faceau parte dintr'ensulu si ce au remasu sub Plevn'a voru formá sub imediat'a mea comanda reserv'a generala; pentru tóte cestiunile de serviciu ele urmédia a se adressá la marele statu-majoru alu armatei.

Prescriindu disolvarea corpului in cestiune, credu de a mea datoria a esprimá sincer'a mea gratitudine siefului seu, Altetiei Sale Serenissime principelui Carolu alu Romaniei, care dela 17 Augustu a. c. a comandatu trupele aliate ce la inceputu formau armat'a de Vestu, éra mai pe urma corpulu de impresurare. Multiumita unei activitati esceptionale, Alteti'a S'a a sciutu a stabili cea mai deseversita cohesiune intre trupele russiene si cele romane, a le grupá intr'unu intregu omogenu si a indreptá tóte silintiele loru, conformu prescrieriloru mele, asupr'a scopului finalu ce a incununatu asiá de stralucitu oper'a comuna.

Multiumescu sinceru si din anima adjunctului pe lenga siefulu acestui corpu, adjutantului generalu Totleben, pentru neobosit'a activitate ce a depusu intru a dirige mesurile menite a asigurá isband'a. Prin multa dibacia, taria si energia, elu a dirigeatu impresurarea astfeliu, in catu tóta óstea inimica a depusu armele, crutianduse trupeloru nóstre perderi nefolositória.

Multiumescu asemenea sinceru fostului siefu de statu-majoru alu corpului, locotenentului-generalu principe Imeritinski, pentru renduiel'a esemplara si esactitudinea adusa intru transmiterea si indeplinirea ordineloru si planuriloru siefului corpului de impresurare si adjunctului seu.

Esprimu sincer'a mea recunoscintia comandantului trupeloru romane ale corpului de impresurare, generalului Cernatu, care a sciutu a face se petrundia spiritulu militariu in trupe, ce pentru prim'a óra luau parte la lupte, care a sciutu a le resboi la tóte ostenelile vietiei militare in impregiurarile cele mai grele, care a sciutu a implini pana in capetu intrég'a sarcina ce i se incredintiase.

Multiumescu din sufletu tuturoru comandantiloru de corpuri de armata, siefiloru de divisiune, comandantiloru de brigada si de regimentu, tuturoru oficieriloru si subalterniloru din corpulu de impresurare, pentru ostenelile si lipsele indurate intru implinirea unei sarcini grele, pentru viteji'a neinvinsa façia cu unu dusmanu, ce se luptá cá unu desnadejduitu.

Imperatulu a fostu martoru la abnegatiunea vóstra, la valórea vóstra fora de margini, la barbati'a vóstra. Elu adesea v'a datu dovedi de a S'a bunavointia.

V'amu admiratu in nenumerate ocasiuni si ve reinnoescu viu simtit'a si sincer'a mea gratitudine.

Generalulu-siefu alu armatei active, inspectoru generalu alu geniului si alu intregei cavalerii
Nicolae.

Cetimu in „Monitoriulu“:

INALTU ORDINU DE DI
pe tót'a gard'a orasianésc'a din tiéra.

Gardisti!

In totu timpulu catu armat'a s'a aflatu la fruntaria si peste Dunare spre a aperá tiér'a, voi ati inlocuit'o cu devotamentu in interiorulu orasieloru, unde ati indeplinitu serviciulu de garnisóna si ati mantienutu bun'a ordine.

Sarcinele çe ati portatu, au fostu astadata mai grele, decatu ori candu, ca-ci ati statu concentrati mai bine de 6 luni; inse in momentele solemne, prin cari trecemu, candu fiecare este chiamatu a plati cu persón'a s'a pentru iubit'a nóstra patria; ve poteti mandri, ca prin ostenelele vóstre ati contribuitu si voi la oper'a comuna, ati asiguratu liniscea camineloru.

Din fericire succesele ostirei M'au dispensatu de a face apelu la voi pentru apararea in contr'a vrajmasiului, sunt inse convinsu, ca déca ar' fi fostu nevoia de braçiele si de sangele vostru, voi v'ati fi facutu datori'a cu aceeasi fericire si vitejia cá si fratii vostri din armata.

In numele tierei Eu ve multiamescu pentru serviçiele ce ati facutu, si Romani'a va privi cu incredere in gard'a orasianésca unu elementu poternicu pentru paz'a ordinei si la trebuintia pentru apararea nationala.

Ordonu, cá presentulu ordinu de di se se citésca in tóte legiunile, batalióneIe si companiile.

Datu in Bucuresci la 22 Decembre v. 1877.

CAROLU.

Luni, 19 l. c. la órele 3 d. a. M. S. Domnulu incongiuratu de dnii ministrii, cas'a civila si militara a primitu biuroulu si delegatiunea senatului insarcinati a'lu felicitá pentru intórcerea in tiéra.

D. Dimitrie Bratianu a disu:

Prea inaltiate Dómne!

La 1866 Romani'a punendu pe capulu Mariei Vóstre corón'a lui Stefanu si a lui Mihaiu, a avutu fericire a ve urá o Domnia lunga, prospera, gloriósa. Dupa o lipsa peste fruntarii atatu de lunga pentru noi si atatu de scurta prin maretiele'i resultate, astadi Romani'a are fericirea multu mai mare de a revedé la anim'a s'a, in Bucuresci, pe Mari'a Vóstra, incarcatu de gloria cá marii capitani, nemoritorii sei Domnitori, caror'a datoresce marirea trecuta.

Mari'a T'a!

Senatulu saluta cu bucuria fericit'a intórcere in tiéra a Mariei Vóstre si depune la piciórele Tronului omagiulu devotamentului seu si alu respectuóseloru sale felicitari pentru illustrele victorii ce ati reportatu in capulu vitejei nóstre armate.

Romani'a, Mari'a T'a, recunoscatória si totu-deodata forte si mandra de libertatile sale si de glori'a eroiciloru sei fii, care este si a ei, urmaresce cu unu interessu palpitantu tóte peripetiele marelui resbelu, in care este engagiata,

vendua increderea, ca imensele sale sacrificiuri si eroismulu armatei sale voru avé de siguru legitim'a loru greutate la inchiaierea pacei, si ca marile poteri, apretiuindu acumu si mai bine valórea poporului romanu, voru recunósce si voru garantá a s'a independintia.

Traiésca Augustulu nostru Suveranu, victoriosulu comandantu alu armatei romane!

Traiésca gratiós'a si bun'a nóstra Dómna!

Traiésca Romani'a si eroic'a armata!

M. S. Domnitoriulu a binevoitu a respunde:

Domniloru senatori!

Cá si in diu'a reintórcerei mele in Bucuresci si la venirea mea in midiloculu corpuriloru legiuitórie, asemenea si astadi ve esprimu recunoscinti'a mea pentru cuvintele patriotice si magulitórie ce 'mi ati adressatu in mai multe ocasiuni, cuvinte, pe cari eu nu le voiu uitá.

Dá dloru, cu totii se ne mandrimu de actele de bravura ale ostirei nóstre, ca-ci sangele versatu pe campurile de bataie ale Bulgariei va afirmá, a afirmatu chiaru independenti'a Romaniei.

Ve multiumescu din anima, dloru senatori, ca dvóstra ati simtitu acést'a atatu de bine; ve multiumescu pentru aprobatiunea patriotica ce ati datu celoru ce amu intreprinsu si care singura ne va conduce la limanulu doritu de toti: binele si marirea Romaniei. Cu acésta ocasiune Dómn'a se associéza la simtiemintele de afectiune si de recunoscintia, pe cari am o deosebita placere de a vi le esprimá.

Gherl'a, 2 Ianuariu 1878.

In numerulu 99 alu „Gazetei Transilvaniei" corespondentele „Severu" descrie actulu secuestrarei bibliotecei societatiei „Alexi-Sincaiana", déra dupace in acelu articlu nu e descrisu fidelu statulu lucrului asia cum s'a intemplatu, me rogu de domnulu Redactore se benevoiésca a dá locu in „Gazeta" rectificarei ce urméza.

La investigatiunea ce o amintesce „Severu" si la secuestrarea bibliotecei numitei societati n'au datu ansa nici nerodii, nici comitele supremu Bánffy ci altuceva, si anumitu: infiintiandu-se in Cernatiu societatea „Arborós'a", societatea teologiloru gherlani „A. S." a tramisu „Arborósei" o epistola gratulatória, éra nu de multu membrii societatiei „Arborósa" fiindu luati la dare de séma pentru unele scripte, si in urmarea ordinatiunei Locuteninitiei din Bucovin'a visitanduli-se archiv'a, s'au secuestatu intre alte scrisori ale societatiei „Arborós'a" si mai susu memorat'a gratulatiune a societatiei „A. S." Locuteninti'a din Bucovin'a a predatu apoi atins'a gratulatiune ministeriului competentu din Budapesta pentru cá se cerceteze ca óre societatea „A. S." nu este in ceva relatiuni intime cu „Arborós'a"? de unde aceea gratulatiune s'au tramisu comitelui supremu din Deesiu se erueze in meritulu obiectulu si luandu la sine cartile si scriptele societatiei „A. S. se le revéda; — deci dlu comite supremu pentru implinirea celoru concrediute a esmisu o comisiune in Gherl'a care visitandu bibliotec'a societatiei „A. S." unele carti ale aceleia le-a transportatu la Deesiu, — cu care ocasiune presiedintele comisiunei memorate s'a esprimatu cumca din cele vediute e convinsu, ca societatea „A. S." nu e decatu unu „önképző kör, önképző társulat" adeca o societate care nu face nimenui nici o stricatiune.

Acést'a e statulu lucrului, deci aceste ar' fi trebuitu se le scrie „Severu" si nu espectoratiunile sále, deóre-ce chiar' din acestu incidentu n'a avutu causa a atacá nici regimulu din Budapest'a care a facutu dispusetiunile sále la recercarea Locutenintiei din Bucovin'a, nici a avutu causa a scrie ca comitele Banffy ar' fi dispusu secuestrarea bibliotecei din voi'a s'a; ca-ci tóta initiativ'a lucrului a venitu dela Locuteninti'a din Bucovin'a si ministeriulu séu dlu comite supremu din Deesiu aci nu se póte invinui. — Aceste sciindule bine si corespondintele „Severu" n'ar fi trebuitu se duca pe altu terenu obiectulu, cu atatu mai vêrtosu ca dupa espresiunea comissiunei avemu speranti'a cumca cartile duse tóte ni se voru retramite.

E bine — dle Severu — a apará interessele si drepturile nóstre, inse a dá cu bot'a in balta si a stropi cu thina in drépt'a si in stang'a fora nici o crutiare, atunci candu spre acést'a nu avemu causa credu si sum convinsu ca nu e bine — caci déca vomu descrie si vomu dá publicitatiei ceva puru si curatu celu pucinu nu va avé caus'a nimeni a ne dice, cà suntemu mintiunosi si intortocatori, la dincontra ne dau si aceste epitete, care in prim'a linea nu servescu spre onórea scriitorelui si arata numai nematuritatea lui, apoi prin acést'a damu ansa a fi noi batjocoriti.

Pre langa espresiunile deosebitei mele stime remanu s. c. l.

Titu Budu,
concipistu episcopescu.

Noutati diverse.

— (Associatiunea) pentru sprijinirea invetiaceiloru si sodaliloru romani meseriasi in Brasiovu a tienutu adunarea s'a generala in 18/30 Decembre in sal'a de desemnu a gimnasiului de aci. Neobositulu presiedinte alu acestei associatiuni d. Bartolomeiu Baiulescu a aretatu intr'o cuventare meduósa frumósele succese reportate pana acuma, si a indemnatu la mai mare imbraçiosiare a acestei salutarie institutiuni, accentuandu, catu de mare aru fi fostu folósele ce le-amu fi trasu atunci, déca amu fi propagatu mai de timpuriu iubirea la meserii de totu feliulu intre poporulu nostru romanescu. Speramu a poté aduce in curundu unu referatu mai detaliatu despre decursulu acestei adunari si despre progressele ce le-a facutu associatiunea numita pana acuma.

— (Tenerimea meseriasia din Blasiu) ne invita la Balulu, ce se va dá in 8 a lunoi c., la 7 óre sér'a in „Otelulu Nationalu". Venitulu este menitu cá unu adjutu pruncilorù miseri, spre a-se educá la imbratiosiarea ore-si carei-va maestria.

— (Dela Blasiu) ni se scrie: In diu'a prima a serbatoriloru nascerei domnului a celebratu cultulu divinu in catedrala metropolitulu asistandu capitululu si mai multi professori preoti, cu care ocasiune a predicatu metropolitulu cu insufletire despre obligatiunile parintîloru de a se ingrigi de cu bunu timpu de educatiunea pruncilorù loru, aratandu ca salvarea si fericirea poporului aterna dela imbraçiosiarea sciintieloru, artiloru si dela punctuós'a observare a institutiuniloru bisericesci. Totu in aceea dî a intrunitu la prandiulu seu cá la 70 persóne. A dou'a dî metropolitulu a celebratu in biseric'a parochiala a opidului, unde érasi aflanduse multu poporu adunatu, sbiciui in cuvinte indiferentismulu façia de scóla si biserica aretandu cu esemplulu veduvei din evangeliu, ca nimeni nu este scutitu de obligatiunea de a contribui din denarii sei pentru scopurile natiunali de cultura, inchiaiandu cu cuvintele santei scripturi „déca ai multu, da multu, ér' déca ai puçinu da si puçinu cu anima voiósa".

— („Iancu Jieanulu".) Cunoscut'a acést'a comedia natiunala cu cantece in 4 acte si unu tablou de dnii Anestin si M. Millo a fostu jocata Luni in 26 Dec. v. de catra societatea dramatica din Craiov'a in theatrulu romanu din Brasiovu. Déca localitatea theatrului ar' fi fostu inca odata atatu de spatiósa, nu ar' fi remasu nici unu locu neocupatu in sér'a acést'a. Pies'a o vediusera cei mai multi la alte ocasiuni, cu tóte aceste publiculu a acursu din tóte partile, la ceea ce au contribuitu si serbatorile craciunului. Comedi'a „Iancu Jieanulu, capitanu de haiduci" este compusa dupa modelulu celoru francese, a caroru principalu scopu e de a creá roluri, cu cari se póta brilá anumiti actori. In asemeni piese fragmentarie, fora necsu strensu, autorulu tientesce mai cu séma la unu efectu momentanu alu diferiteloru scene, de aceea ele sunt de regula impreunate cu tablouri si cu musica vocala si instrumentala. In casulu de façia rolulu principalu este croitu pentru esploatarea talentului estraordinariu a lui Millo. Cine a vediutu dér' pe Millo jocandu pe „Càrcu Serdariu Stoic'a Deliu" póte se'si faca o ideia despre marea greutate ce trebuie se-o aiba fiecare altu actoru in presentarea fidela a acestui rolu. Spre laud'a tenerului si talentatului actoru alu trupei craiovene d. P. Ionescu potemu se afirmamu, ca densulu a intielesu si esecutatu pe „Càrcu Serdar Stoic'a" catu se póte de bine si ca joculu seu a avutu unu succesu surprindietoriu, care a fostu incoronatu cu dese si prelungite aplause ale publicului. Reusindu dér' atatu de bine rolulu principalu, a reusitu si pies'a intréga, cu tóte, ca trup'a acést'a spre regretulu nostru celu mai mare nu numera nici unu bunu cantaretiu in mediuloculu seu, ceea ce la asemeni piese pe lenga cea mai mare bunavointia, nu potea remané neobservatu. S'au distinsu in jocu cá in totdeaun'a si acuma dlu si dn'a Farcasianu, ceilalti au fostu mai mediocri. Dn'a Petrescu, care a jocatu pe Ilean'a, gazd'a Jieanului, nu s'a potutu aclimatisá indestulu cu rolulu acést'a, adeveratulu ei elementu este pies'a de salonu, in care straluce intregu talentulu dnei Petrescu, care ne-a incantatu de mai multe ori cu joculu ei. Din piesele, in care briléza acést'a actrice, vomu numi numai comedi'a „Veduv'a cu cameliile". — Publiculu a fostu fórte multiumitu si de astadata cu productiunea in totalu si numai o dorintia se audiea, mai sioptinduse, mai esprimenduse cu voce tare: cá pausele intre acte se fia in viitoriu celu puçinu pe jumetate mai scurte!

— (Din Bucuresci.) Cetimu in „Monitoriu": Marti, 20 curintei, M. L. Domnulu si Dómn'a au visitatu spitalulu instalatu in localulu scólei militare, unde M. S. Domnulu a binevoitu a acordá mai multe medalii de „Virtute militara" soldatiloru raniti; Mercuri, 21 Dec. M. L. au visitatu spitalulu Malmeson; Joi spitalulu Cotroceni si Vi[illegible], spitalulu Filantropi'a. Pretutindeni M. L au esprimatu multiamiri pentru bun'a organisare a acestoru spitale. — Sambata, 24 Dec. la 11 óre inainte de amiédi, S. S. metropolitulu primatu, inconjuratu de inaltulu cleru, s'a infacisiatu la palatu cu santele icóne si in presenti'a M. L. Domnulu si Dómn'a, façia fiindu cas'a civila si militara domnésca, a facutu rugaciunile obicinuite in ajunulu nascerii Mantuitoriului.

— (Parisulu despre viteji'a romaniloru.) Cetimu in „Rom. lib.": Dlu Bogisich celebrulu juristu alu slaviloru, care in vér'a trecuta a petrecutu mai multu timpu in Romani'a si acumu se afla la Paris scrie intr'o epistola adresata catra unu amicu alu seu din Bucuresci: „Admiru viteji'a trupeloru romanesci, ca-ci ele au facutu in adeveru minuni, ce nimeni nu ar' fi potutu crede mai dinainte despre o armata tenera. Aici (in Paris) asemenea tóta lumea ei face mari laude. Acumu romanii potu se dica, ceea ce diceau grecii in resboiulu loru de independentia: Dupa Missolonghi nu mai avemu trebuintia se cautamu diplomele nóstre de nobletia la Maratonu. Potu dér' se 'mi inchipuiescu bine acum mahnirea desperata a prieteniloru nostri maghiari."

— (Gimnasistii romani din Careii-mari.) Ni se scrie din Careii-mari 9 Decembre: Conformu datinei observate pana acumu venimu si de presentu prin acést'a a aduce la cunoscinti'a pré stimatului publicu romanu ca si noi amu formatu o societate de lectura. La repetitele provocari ale st. d. professore de religiune si limba amu convenitu in fine in 25 a lunei Novembre, desi cu profunda dorere trebuie se marturisimu ca nu toti cati studiamu la acestu gimnasiu, in siedinti'a prima, in care ne amu constituitu alegundu din sinulu nostru pe Victoru Borlanu studinte in clas'a IV-a de vice-conducatoriu si totodata de perceptoru, pe Vasiliu Hoble studinte in clas'a V-a de notariu-corespondente, pe Eli'a Ciocianu studinte in clas'a IV-a de notariu pentru siedintie si pe Stefanu Modocu studinte in clas'a III-a de bibliotecariu. Facunduve acést'a impartasire ve rogamu se nu refusati ai dá puçinu locu in colónele prea pretiuitului Dvóstre organu. Primiti s. c. l. Dringou Teodoru, conducatoriu; Vas. Hoble, notariu correspondinte.

— (Cumu se prindeau oile la Plevn'a.) Relativu la acést'a cetimu in „Dorobantiulu urmatórea mica istorióra narata de unu osteanu romanu venitu de curundu dela Plevn'a. „Intro dî, dise acest'a, vediuramu unu cioporu de oi de ale turciloru pascundu nu departe de siantiurile nóstre. Unu posnasiu de dorobantiu striga pe cativa din noi cá se ne sfatuimu cumu se prindemu acele oi. Se fi esitu din siantiuri nu se potea, caci ne ochiau turcii, trebuiá dér' altu mediulocu- Posnasiulu de dorobantiu striga deodata: „am gasitu; en se ceremu ochianulu dlui capitanu si candu oile voru fi cu capulu spre noi, se traga tunarii nostri cateva ghiulele dincolo de oi; ele voru se se spaimante, si-o s'o iá la fuga spre noi." Cumu dise, asia si facuramu si multu trebuie se fi dusu dorulu de carne ciutacii din Plevn'a." — Si non e vero, é ben trovato.

— (Prandiu in onórea consulelui Germaniei.) Cetimu in „Monitoriu". In urm'a inmanarei M. S. Domnitoriului a insemneloru ordinului regalu militariu prusianu „Pour le Mérite" Mariele Loru au bine-voitu a dá Joui, 22 curentu unu prandiu in onórea dlui baronu de Alvensleben, consulu generalu alu Germaniei. D. ministru de esterne si dnii ministrii, dnii generali Cernatu, Zefcaru, Racovitia si Manu, d. G. Ghic'a comisariu generalu alu guvernului romanu pe lenga armatele imperiale russe si alte notabilitati, cu soçiile loru, peste totu 40 persóne au luatu parte la acestu prandiu d. Dr. Capsi'a, directoru generalu alu serviciului sanitariu d. Dr. Marcovici, inspectoriulu generalu alu spitalului militariu din capitala precumu si d. medicu generalu Camerer si cei-alti medici germani trimisi de guvernulu loru cu misiunea in Romani'a pentru cautarea ranitiloru, au fostu asemenea invitati la acestu prandiu. M. S. Domnitoriulu a ridicatu unu toastu in sanetatea M. S. Imperatorelui Germaniei, adaogundu ca onórea ce ia facutu se resfrange pe intrég'a armata romana, care este mandra de acést'a distinctiune fiind-ca ei va aminti in totudeaun'a, ca bravur'a ei a avutu fericirea a fi recunoscuta de siefulu supremu alu gloriósei armate germane.

— (Craciunulu in mai multe tieri.) In Franci'a cá in tóte celelalte tieri chrestine,

craciunulu este un'a din cele mai mari serbatori ale anului. Se celebréza treì liturgii dela miediulu noptii pana diminéti'a: un'a la órele 12 din nópte, alt'a la resaritulu sórelui, cea de a trei'a la órele de diminéti'a; acestu obiceiu este fórte vechiu, datéza din secolulu alu VI-lea. In evulu de midiulocu serbatórea craciunului erá reprodusa in bisericele francese cá si celelalte serbatori mari prin scene dramatice, in cari se vedea unu copilu micu in iesle si impregiurulu lui sant'a Fecióra, santulu Iosifu, Magii, Magarulu etc. Acésta parodia se schimbà curendu intr'unu felu de procesiune analoga cu vicleimulu ce avemu aici. Processiunea amblá prin orasiu, cantandu cantece numite „Noels" la Nordu, „Calender" la Sudu. In cosiare se afla unu bou, unu magaru, unu mielu si unu cocosiu. Boulu dicea: „Sunt poterea si munc'a in midiuloculu campieloru. Sunt soçiulu plugarului. Piciorulu meu calca pamentulu si têrêndu plugulu ilu ajuta se'si castige panea. Eu punu in servitiulu seu poterea muschiloru mei, mergundu totudéun'a fora se me plangu, fora odihna, pana la mórte cá si poporulu poternicu si bunu." Magarulu dicea: „Sunt servitoriu dispretiuitu, uritu, cá si muncitoriulu modestu. Nascutu cá se suferu, toti 'mi imputa instinctele mele, toti dicu, ca sunt incapatinatu pentru-ca am instincte de independintia." Mielulu dicea: „Eu sunt simbolulu blandetiei. Eu dau ómeniloru lana." Si cocosiulu dicea: „Eu chiemu la libertate omenirea, care erá in robia; o indemnu la munca, care va fi intr'o di mantuirea tuturoru si reinoirea poporului intregu." Éca ce esplicau actorii viclemului francesu animeloru naive din evulu de midiulocu. Si apoi sant'a Fecióra aparea cu santulu Iosifu si Magii-Regii, venindu intr'unu cosiaru si inchinanduse inaintea seraciei. Ce lectiune frumósa si ideia indrasnétia intr'o epoca, unde poterea tienea locu de virtute si de tóte drepturile! Vicleimulu francesu devenise reabilitarea miseriei; erá poem'a suferintieloru poporului, descrise, dramatisate, divinisate. Si, dupa representatiune, spectatorii si actorii se puneau la mésa si astfeliu ingropau postulu. Representatiunile craciunului nu se mai facu; singuru obiceiulu de a manca, de a bé si de a petrece, in nóptea de 24—25 Decembre se mai pastréza inca.

In sudulu Franciei serbarea craciunului este obiectulu unoru manifestari, cari reamintescu obiceiurile pagane. Ceremoni'a se incepe la 24 sér'a cu o masa mare. Copilulu celu mai micu se pune in genunchi si repeta o rogaciune, pe care i-o spune mosiulu. Copilulu róga foculu cá se incaldiésca tóta érn'a piciórele orfaniloru; 'lu róga cá se scape vasele de furtuna si se pastreze seraciloru uneltele ce le trebuie pentru munca. Si apoi copilulu tórna vinu pe lemnele ce ardu in vetra. Més'a trebuie sfirsita la douespreiece óre fixu, candu incepe liturgi'a. Mosiulu, inainte de a servi pe cineva, servesce pe mortii casei, cari in acea di 'si au tacamurile loru la mésa. Trei dile si trei nopti toti se ducu cu bucatele servite la mésa dela 24 Decembre la cimitree si le depunu pe mormentele mortiloru. A patr'a di bucatele, cari n'au fostu mancate de gaini séu de cani, se arunca in focu. In nóptea craciunului procesiunea vicleimului se preambla prin orasiu si da representatiuni. Personagiele sunt costumate si, in locu de masca, 'si negrescu obrazulu cu funingine.

In Spani'a, si mai cu sém'a in provinciele dela médiadi, unde traditiunea s'a pastratu mai curatu, se celebréza si astadi misterulu nascerii. Ceremoni'a incepe la biserica, in timpulu liturgiei dela mediulu noptii. Personagiele, ce sunt in scena, pórta masci si haine, in cari representa pe regi, pe Iosifu si Mari'a. Mai de multu se introduceau chiaru in biserica animalele din legenda, boulu si magarulu. Ómenii insoçiau cu cantece, guitare si alte instrumente sunetele grave ale orgei si apoi toti, barbati, femei, fete si copii incepeau se jóce, cu luminari in mana. Acel'a, care cantá mai bine, erá salutatu de credinciosi cu numele de „Victor" (invingatoriu). Astadi jocurile se facu afara din biserica. Unu cortegiu numerosu de farisieni si de farisiene costumate dupa traditiune insoçiesce pe eroii ceremoniei.

(Dupa „Romanulu".)

— („Calusiariulu" la espositiunea din Parisu.) Cei mai multi din cetitorii nostri nu voru fi auditu pote niciodata de numele G. Mocénu, cu tóte aceste inse elu este fórte cunoscutu in Romani'a si mai cu sém'a in Bucuresci. D. Mocénu de origine transilvaneanu, este vestitulu maiestru alu „Calusiariului", care se produce de mai multe ori pe anu cu trup'a s'a in teatrulu celu mare seceraudu in totdeaun'a aplausele si admiratiunea generala. Dilele aceste a anuntiatu d. Mocénu pe elevii sei. ca va plecá la espositiunea universala din Parisu, cá se represinte acolo dantiurile nóstre natiouale si-i invita a se intruni cá se se consulte si pregatésca. La acést'a face „Dorobantiulu" urmatórea observatiune nimerita: „Tóte bune, dér' Romani'a nu iá si nu póte luá parte, din caus'a resbelului, la acea espositiune. Nu ne-amu espune óre déca amu fi representati numai prin dantiuri? Nu s'ar' dice óre despre noi, ca: tiér'a pere de tatari, ei jóca cu lautari?" —

— (Casuri de mórte.) In Tergulu-Muresiului a repausatu la 3 Ianuariu st. n. Veduv'a lui Ioan Bardosi nascuta Anna Elen'a Fogarasi fiic'a dlui Demetriu Fogarasi sen., in etate de 49 ani: Fia-i tierin'a usióra si memori'a binecuventata!

— („Orpheus".) A aparutu in Budapest'a sub redactiunea dlui Goll Iános si Kisrómai M. Béla numerulu 1 si 2 alu brosiurei periodice musicale „Orpheus", care appare in 1-a séu in 15 a fiecarei luni si costa pe $\frac{1}{4}$ de anu 1 fl. 30 cr. pe $\frac{1}{2}$ anu 2 fl. 50 cr. pe unu anu intregu (200 pagine) 4 fl. 50 cr.; cate dóue numere costa 60 cr. Nr. 1 si 2 din lun'a lui Ianuariu 1878 contiene pe 16 pagine urmatórele piese: Fanzler L. I.; „Melodii turcesci"; Goll I. P. si Schleif K.: „marsiulu lui Galilei" pentru 4 mani; Goltz F: „Dal szoveg nélkül" Fauiwetter A. „Ieanne, Ieannette, Ieanneton" cuadrilu; Kisromai M. B.: „Szepkilátás" Polka française; Matzenauer F. Otto: „Jégvirág" Polka Mazurka; Kapp S. „Präludium harmoniumra." Editiunea fóiei se afla: Budapest II. ker. fö-utza 20 sz.

Resbelulu.

Dupa invingerea dela 31 Dec., despre care aducemu mai josu o relatiune a m. duce Nicolae, generalulu Gurko a ocupatu Sofi'a in 3 Ianuariu st. n. Turcii parte s'au retrasu parte au fostu prinsi. Astfeliu a cadiutu unu punctu principalu strategicu in manile russiloru. In 9 Ianuariu n. russii mai reportara preste acést'a inca o invingere de cea mai mare gravitate. Se anuntia adeca dela Lovci'a, ca generalulu Radetzky a prinsu dupa o lupta tenace intreag'a armata turcésca dela Sipc'a constatatóre din 41 bataliónе, 10 baterii si 1 regimentu de cavaleria. Generalulu Mirski a ocupatu Kazanlik, ér' generalulu Skobeleff satulu Sipc'a. Asia dér' mai cadiura in manile russiloru inca vreo 25.000 turci. Numerulu prisonieriloru facuti in Europ'a si Asi'a se urca cu acést'a peste 100.000.

Dumineca in diu'a de Craciunu turcii au atacatu anteposturile romaniloru dela Sabripasiakioi; turcii inse au fostu respinsi si goniti pana la satulu Nazir-Mahala, spre Vidinu.

Se spera, ca in curundu se voru incepe negociatiunile pentru unu armistitiu intre Russi'a si Turci'a. Russi'a cere se trateze directu cu Pórt'a si acést'a cu totu amesteculu Angliei pare a fi aplecata de a incepe negotiatiuni directe. Astfeliu se va stabili bas'a armistitiului intre cele doue comande supreme adeca intre marele duce Nicolae si Suleiman-pasi'a. Este inse mare intrebare déca s'au coptu lucrurile intratat'a, incatu se se póta asteptá cu seriositate realisarea pacii in primavéra.

Marele duce Nicolae a adressatu Domnitoriului Carolu cateva telegrame interessante despre luptele dela Sofi'a din care estragemu urmatóriele:

„Dupa o lupta gigantica de 8 dile in contra muntiloru, inghiaçiuriloru, furtuneloru si viscoleloru, generalulu Gurko a trecutu Balcanii; elu s'a scoboritu in valea Sofiei si la 31 Dec. a luatu in stapanire positiunea intarita dela Choskessen. Turcii s'au retrasu si in diu'a de 1 Ianuariu trupele russe ocupandu Arabkonak si Chandornik, au inceputu urmarirea turciloru. Gurko insusi acordandu trupeloru celoru mai ostenite repausulu atatu de trebuintiosu se indreptéza spre Sofi'a. Perderile russe in lupt'a dela 31 Dec. sunt aprópe 700 ómeni morti si raniti, intre cei din urma se afla si generalulu Mirlovitch, comandantulu regimentului de garda din Volhyni'a, care este ranitu la gatu.

Pre candu o parte a trupeloru nóstre urmarea pe turci avú locu in 1 Ian. o lupta crancena aprópe de Guri'a-Bugarov, unde se aflá detasiamentulu generalului Veliaminov. Trupele acestuia compuse de 5 bataliónе si 6 tunuri si din cazaci de Caucasus au fostu atacate de 12 tabore turcesci cu cavaleria si cu 8 tunuri venite dela Sofi'a. Turcii incungiurandu de trei laturi pe Veliaminov incepura ataculu; inse 1-a brigada a divisiunei 32 ii lasa se se apropie pana la 50 pasi, dupa acea le tramise o plóia de glóntie si se arunca asupra loru cu baionet'a. Dupa o sangerósa lupta, corpu la corpu, in care eroicii soldati russi, luara unu steagu, turcii fura respinsi lasandu pe campu aprópe de 1000 morti. Ei luara fug'a fiindu urmariti de russi. Acést'a lupta brilianta merita a fi mentiunata pentru ca gener. Veliaminov cu tóte ca se aflá intr'o situatiune dificila si critica a sciutu se tiena pept singuru cu turcii, incatu nu a mai avutu lipsa de ajutoriu. Perderile russe se urca la 200 morti si raniti; intre morti se afla si unu locotenentu-colonelu. — Trofeele luate de russi la Arabkonak nu sunt inca cunoscute, la Chandornik au luatu 10 tunuri Krupp, care erau parasite de turci. Gurko avea intentiunea de a se indreptá spre Sofi'a in 2 Ian. (A si facut'o). — Dela detasiamentulu Dandeville, care avea missiunea de a incungiurá Chandornik amu primitu urmatórea scire: In cursulu noptii de 28—29 Dec. detasiamentulu acest'a avú se sustiena o lupta dificila nu contra turciloru, ci contra unei ninsori infricosiate care 'lu surprinse nóptea la unu frigu de 25 grade pe Bab'a-Gor'a, inaltime de 5600 pasi. Patru tunuri cari au fostu cu totulu ingropate in zapada abia dupa 3 dile au potutu fi scóse de catra nesce bulgari. S'au bolnavitu si s'au intiepenitu de frigu 10 oficieri si 810 soldati. 53 soldati au inghiaçiatu totalu. Cu tóta situatiunea acést'a ingrozitóre detasiamentulu Dandeville s'a portatu eroicu. Intre medicii Crucei-rosii s'au distinsu cu deosebire Gelovatchov si Zeimaru in cautarea celoru raniti si degerati.

Din intru nu este a se inregistrá nimicu de insemnatate mai mare din afara ne vine inse o scire trista si importanta totodata. Se telegraféza adeca din

Rom'a, 9 Ianuariu st. v. Regele Victoru Emanuelu a respausatu astadi in urm'a unei aprinderi de plumuni.

Numerulu acest'a e celu din urma in anulu presentu. Numerulu primu alu anului venitoriu va esi Joi in 5 Ianuariu st. v. Rogamu a grabi cu prenumeratiunile.

Pretiurile piatiei

in 11 Ianuariu n. 1878.

Hectolitre.		fl. cr.	Hectolitre.	fl. cr.
Granu	fruntea	9.20	Mazerea	6.30
	midiulocu	8 50	Lintea	—.—
	de diosu	7.70	Fasolea	6.50
Mestecatu		7.40	Cartofi	11.—
Secara	frumósa	6.30	Sementia de inu	1.20
	de midiulocu	5.90	1 Chilo.	fl. cr.
Ordiulu	frumosu	5.40	Carne de vita	—.36
	de midiulocu	5.	„ de rimatoriu	—.44
Ovesulu	frumosu	2.90	„ de berbece	—.—
	de midiulocu	2.80	100 Chile.	fl. cr.
Porumbulu		5.70	Seu de vita prospetu	40.—
Meiu		6.30	„ „ „ topitu	— —
Hrisca		—.—		

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 10 Ianuariu st. n. 1878.

5% Rent'a charthia (Metalliques)	63.60	Oblig. rurali ungare	78.75
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu)	66.90	„ „ Banat-Timis.	77.75
Losurile din 1860	113.75	„ „ transilvane	76.40
Actiunile bancei nation.	812.—	„ „ croato-slav.	85.—
„ instit. de creditu	220.50	Argintulu in marfuri	103.65
Londr'a, 3 luni	119.—	Galbini imperatesci	$5.63\frac{1}{2}$
		Napoleond'ori	9.52
		Marci 100 imp. germ.	58.80

La numerulu acest'a se adauge unu suplementu.

Din Crisian'a, 20. Dec. 1877.

(Urmare si fine.)

Nici intru conferirea beneficialoru eclesiastice episcopulu Olteanu n'a fostu mai correctu, unele parochie mai bunisióre le dá fara concursu pre candu altele mai scapatate le curentá. Sunt cari iu multe invinovatiescu si pre fostulu secretariu A. Lauranu, ca nu ar' fi datu informatiuni sincere ba-'lu banuiau si de nepotismu; déra nici sub secretariulu urmatoriu Paulu Vela, carele nu avea atata cumnatia in diecesa, nu au mersu trebile mai bine nici mai rapede si asia s'au amagitu toti, cati 'si manifestasera prea timpuriu bucuri'a pentru schimbarea obvenita in secretariatu. Dealtmintrea causele neregularitatiloru trebuie cautate nu numai in secretariatu, ci mai virtosu in aceea, ca episcopulu erá espusu la prea multe influintie, si tienea siedintie consistoriali fórte raru. Cu privire la conferirea parochieloru nu potemu se nu numimu doue casuri mai pregnante. Asia o parochia de sub patronatulu capitului lat[illegible]u a datu-o episcopulu fara concursu, déra a patitu [illegible]-ci capitululu latinu cunoscundusi drepturile sale [illegible]rovocatu pe episcopu se curenteze parochi'a si se presente candidatiunea canonica, ca altucumu se va subtrage congru'a. Episcopulu deci a curentatu parochi'a si a presentatu la patronatu candidatiunea in carea erá firesce si acel'a, pe care-'lu asiediase in parochia fora concursu si-'lu facuse intr'aceea si p[illegible]opopu actuale. Ei, dér' capitululu a alesu pr[illegible] dintre candidati, si asia protopopulu a remasu fara parochia. Unuia dintre preoti a datu in cursu de $1/2$ de anu nu numai o parochia din cele mai bune — la ceea ce nu s'aru poté face obiectiune, ci si postulu de directoru la gimnasiulu de Beiusiu pe deasupra; parochi'a situata colo catra Debreczin e cá si esarendata, ca-ci directorulu trage jumetate de nu mai multu din veniturile parochiali, fara a lucrá ceva in parochia. Preotimea in casulu acest'a judeca asia, ca déca a fostu lipsa de respectivulu la Beiusiu, bine se-i-se fia reservatu parochi'a, inse intr'aceea sese fia datu in administratiune cuiva dintre competentii mai betrani pe langa veniturile intregi, pana ce s'ar' fi delaturatu lips'a imaginata la Beiusiu. Dupa noi erá mai dreptu déca se lasá parochului optiune intre cele doue beneficia camu egali. Atari esarendari de beneficia eclesiastice nu scimu se se fia mai intemplatu canduva in diecesa, si cu atat'a mai puçinu sunt acuma la locu, candu avemu atatia teologi absolvati fara aplicatiune. Déca s'aru continuá atare abusu, atunci toti cei cu influintie pe la episcopi s'aru poté impartasi din veniturile parochieloru administrate de altii.

Desi avemu unu numeru mare de teologi absolvati, cea mai mare parte din parinti miseri, totusi la postulu de actuariu in aul'a episcopésca s'a aplicatu unu nepotu alu episcopului, pe care l'a adusu dela Lugosiu, unde póte ca erá mai mare lipsa de elu. Nu ne vine ín minte a imputá episcopului, ca a tienutu pe nepotulu seu langa sine, déra cu dreptu amu fi doritu, cá postulu sistemisatu de actuariu se-lu fia ocupatu cu v'runulu dintre teologii cei mai seraci.

La episcopii de mai inainte preotii diecesani se poteau presentá in persóna spre a-si espune cu graiu viu dorerile sale, cá la nesce parinti, la Olteanu inse mai multi, cari au alergatu din departari mari cu spese insemnate, n'au potutu capetá audientia nici dupa mai multe dile de asteptare, éra la rogarile date in scrisu nu se respundea cu lunile.

Plangeri despre multe cá acestea póte ca voru fi ajunsu si la urechile celoru dela „Szabadság“ de afirma cu atat'a securitate, ca preotimea subordinata erá maniósa pe episcopulu seu.

Desi cele atinse pana aci numai per „summos apices“ n'au fostu cualificate a escitá amóre si incredere catra episcopu, totusi la iubileu i-sa presentatu portretulu cu inscriptiunea „clerulu si poporulu diecesanu gr. cat. de Oradea mare in semnulu devotiunei si aderintiei sale fiiesci cu ocasiunea iubileului seculariu a infiintiarei eparchiei.“ In afacerea delicata cu portretulu de aderintia inse n'au fostu initiati decatu puçini alesi d'in cleru — se spune ca prin insusi secretariulu episcopescu, — éra din poporu nimeni. Chiaru la iubileu multi dintre preoti numai s'au miratu, candu au vediutu portretulu cu inscriptiunea, ce sémana asia de bine cu adressele bulgariloru pentru constitutiunea turcésca séu cá se luamu esemplulu mai de aprópe cu illuminatiunile asianumite voluntarie. Numai din „Gazeta“ amu aflatu, ca venitulu ce se spera din vederea portretului aru fi destinatu pentru vr'o fundatiune — óre nu-e satira acést'a dupa cate se audu despre alte fundatiuni?

Amu fi nedrepti déca n'amu spune ca episcopulu Olteanu, pana a potutu, a fostu induratu, darnicu cu ostentatiune, a intinsu ajutoria la veduve, invatiatori, studenti si alti lipsiti. Multe binefaceri ale lui mai alesu date strainiloru se inregistrau in foile maghiare din Oradea, care pareau a fi cá si oficióse, caci ele publicau cerculariele politice si ventilau si alte cause diecesane importante precum candidatur'a la postulu de directoru gimnasiale in Beiusiu cu luni inainte. Caracteristicu e unu donu de diece galbini facutu intr'unulu din anii trecuti pentru acei studenti romani din Beiusiu, cari au aretatu mai mare progressu in limb'a maghiara. Galbinii s'au distribuitu de insusi directorulu superioru dela Oradea pe langa cuventare insufletitória.

Ce se atinge de simtiementele romanesci ale lui Olteanu, noi n'amu cutezá se le tragemu cu totulu la indoiéla, ci mai bine amu dice, cà nu le-a sciutu impacá cu politic'a, ce trebuiá se urmeze, si n'a avutu destulu curagiu a-sile manifestá dupa dorulu animei sale. Multe planuri frumóse, unele chiaru utopice, le-a dusu cu sine in mormentu asia intre altele fórte desu-'si esprimá dorinti'a de a mutá resiedinti'a capitulului, seminariulu si preparandi'a la Beiusiu. Acést'a nu scimu cumu s'a strecuratu si in foile maghiare din Orade'a, care n'au intardiatu a 'si manifestá displacerea, dér' mai tardiu totu aceleasi foi au desmintitu scirea esprimendu-si dorinti'a, cá episcopulu se petréca mai multu in Orade'a — acolo unde-i sparsesera ferestrile!

Se spune, ca catra capetulu vietiei nu mai avea incredere in nimeni, ceea ce a potutu proveni dela morbulu, ce-'lu torturá, si dela stareai finantiala derangiata.

Pe langa tóte cate atinseramu, si cari au trecutu deja in domeniulu istoriei, cei cari au fostu mai aprópe de repausatulu aru avé datorinti'a de a espune acele influintie fatali, cari i-au frustratu si cele mai bune intentiuni, cari le va fi fostu avendu pentru prosperarea diecesei sale. Se speramu altmentrea, ca tempulu va vindecá ranele infipte diecesei si ca fiitoriulu sponsu — petitori sunt multi — va avé curagiulu a apucá directiune mai salutaria atatu in administratiunea economica, catu si in guvernarea diecesana.

Mai multi preoti.

Abrudu, in Dec. 1877.

Intre poporulu nostru din muntii apuseni si anume dela biseric'a gr. or. din Abrudu, desi au fostu inca mai inainte unii barbati marinimosi si devotati binelui comunu — dér' apoi cu deosebire acum, candu impregiurarile ceru cu urgintia fapte spre binele comunu si aceste nu se mai potu amaná totu de pe o dí pe alt'a provedinti'a a tramisu chiar' acumu pe unii, cari au sciutu nu numai a cugetá ci a pune si in fapta ideile loru multu salutarie. Unulu din acesti'a marinimosi si binefacatori este dlu primu-curatoru (epitropu) A l e s a n d r u P o p u, nascutu totu din Abrudu, care a facutu o fundatiune de 650 fl. destinata numai spre scopuri bisericesci-scolare, pentru care actu esemplariu, comitetulu prin consensulu sinodului parochialu, a si numitu aceea fundatiune „fondatiunea Popiana“ spre eternisarea numelui familiariu. Eata asiadér', multu On. Redactiune, ce resultate póte se produca o buna intielegere si armonia candu fiecare se desbraca pe sine de ori ce egoismu.

Fundatiunea s'a si datu spre fructificare, inse cu privire la urmatórele conditiuni, cuprinse in documentulu de donatiune si anume sub Nr. 7 si 8: „ca acelu capitalu se remana neatingibilu, pana va ajunge la sum'a rotunda de 1000 fl. v. a. un'a miia florini val. austr., si atunci epitropii cu comitetulu parochialu voru poté dispune numai de jumetate din interessele capitalului pentru scopuri eclesiastice scolare; éra cealalta jumetate din interesse se se alature érasi la capitalu, si crescundu capitalulu la 2000 fl., din doue mii florini, comitetulu parochialu va poté dispune de interessele intregului capitalu fondationalu dupa apretiarile sale cu majoritate absoluta de voturi, inse si atunci totu numai in spiritulu dorintieloru esprimate in documentu.

Poporulu dela biseric'a gr. or. din Abrudu n'are destule cuvinte prin care se arate gratitudinea sa dlui Alesandru Popu, catu si rudenieloru d-sale pentru acestu actu sublimu si folositoriu causei comune. Éta unu resultatu multu doritu de biserica si scóla, si efectuitu de zelosulu nostru primu-curatoru, eata ca d-s'a 'si-a tienutu de sacra datorintia a sprigini aceste institutiuni salutari, nu numai moralicesce, ci si materialicesce, si ca a sciutu, ca dela institutiunile salutari ale religiunei strabune avemu de a asceptá multu bine pentru descendentii nostri, si pentru intregu poporulu de ritulu gr. or. Dé atotu-putintele cerescu, cá acést'a fapta esemplara si démna de imitatu, se se realiseze. catu mai curendu si mai desu si in alte parti! Er' dlu Alesandru Popu fia pe deplinu convinsu, ca biseric'a si natiunea in veci ei vá fi recunoscatória. Maritulu consistoriu luandu notitia despre acést'a, si ingrigindu-se, cá nu numai pana sunt acesti'a in vietia, se li se arate stim'a cuvenita, ci chiaru si dupa trecerea loru din lume spre cea mai mare mangaiere a dlui fundatóre si a rudeniiloru sale a dispusu cá numele loru se se pomenésca in toti timpii la s. liturgia, precum si a se face parastasu in s. biserica din orasiulu Abrudu.

Totu la biseric'a nóstra din orasiulu Abrudu s'a lasatu prin testamentu 100, un'a suta galbini de reposatula cantoru dlu Gherasimu M u n c a c i a n u, care inca pana a fi in vieatia si cu mintea sanatósa a dispusu se se faca testamentulu, in care asemenea a testatu unu fenatiu pretiuitu in sum'a procsima de 100 galbini, p. c. s. dlui parochu localu Dionisiu Adamoviciu, pentru stim'a si reverinti'a data inca pana a fi in vieatia. Acést'a suma de 100 galbini lasata prin testamentu cá fondu se se subtraga din vinderea proprietatii aflate pe teritoriulu Abrudului si anumitu a steampuriloru (adeca un'a róta cu 12 sageti, in care se macina pétr'a in care se afla auru) dela Gur'a Cornei, cari ori si candu facu la 200 galbini. Acést'a fundatiune are se tréca asemenea cá fondatiune pentru ameliorarea trebiloru bisericesci si scolare numai decatu dupa vinderea sus-mentionatei realitati (a steampuriloru) portandu numirea de „f o n d a t i u n e a M u n c a c i a n ă“ observandu-se normele cuprinse in testamentu ce privesce administrarea sumei fundationale din partea epitropiei si comitetului parochialu. Eata multu st. Redactiune ce póte produce o conducere buna din partea dlui parochu localu Dionisiu Adamoviciu, care desbracandu-se pre sine de totu interessulu, candu erá vorb'a de folosu comunu diu'a nóptea erá neodihnitu presimtindu, ca unele paseri de nópte ambla in susu si in josu se nimicésca atatu fondatiunea „popiana“ catu si cea de a dou'a numita „muncaciana“.

Martoru sum ca de multe ori l'am vediutu si auditu esprimandu-se „pana atunci Ddieule se-'mi sustii viéti'a pana candu anim'a si cugetulu meu va fi indreptata si patrunsa pentru implinirea fapteloru bune si folositóre binelui comunu“ dér' acum s'a convinsu poporulu seu multu iubitu si credintiosu din orasiulu Abrudu, cá si alta-data, ca in fruntea s'a are unu pastoriu care nu cauta interessulu seu, ci alu binelui comunu, nu cauta la numerós'a familia in alu carei mediulocu se afla ci la complinirea fapteloru maretie pentru poporulu seu multu iubitu. Eata virtute, eata abnegare de sine, eata preotu dupa ronduial'a lui Melchisedecu. Eata adeveratulu pastoriu care prin consiliile sale a sciutu complaná tóte spre folosulu bisericei si scólei. Si care a fostu efectulu tuturoru nisuintieloru sale? Fapt'a se lauda pe sine: fondatiunea „popiana“ si cea „muncaciana“ ér' mai inainte fondatiunea „colojana“, si pré bine-i sunt cunoscute maritului consistoriu multele fatige portate de dlu parochu Dionisiu Adamoviciu intr'unu tîmpu de 9. ani de procesu. Scia poporulu din orasiulu Abrudu, ca preotulu seu unulu a fostu care a refusatu de a primi plata de 400 galbini din partea rudeniiloru pentru cá densulu se nu se amestece, dér' avendu inaintea ochiloru scopulu sublimu si folositoriu binelui comunu a respinsu dela sine sum'a imbiata, si finindu-se procesulu intentatu de partea contraria amesuratu nobileloru sale simtieminte sum'a de 1000 galbini imperiali. Singuru a fostu care impreuna cu nemuritoriulu cantoru Gherasimu Muncacianu, ridicundu sum'a de o miia (1000) de galbini imperiali a mersu la Sibiiu si a depus'o séu predat'o in man'a nemuritoriului Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu, care desi erá fórte greu bolnavu, a primitu cu mare bucuria pe dlu parochu si a esclamatu: „acést'a amu doritu se-o mai vedu implinita si acumu moru odihnitu“ si poftindu la sine pe unii dintre consistorialisti ia rogatu si totodata le-a impusu cu cuvintele urmatórie: „se aveti deose„bita recunoscintia cátra fiiulu Dionisie Adamoviciu, „ca eu numai sciu catu a suferitu pana-ce a im„plinitu acést'a fapta démna si santa.“

Din tóte aceste resulta aceea, ca maritulu

consistoriu care cunósce pré bine faptele sale marete pe terenulu bisericescu si scolariu aduse la indeplinire numai prin zelulu si staruinti'a de feru cu abnegarea si ruinarea chiaru a starei sale materiale este rogatu de poporulu intregu din orasiulu Abrudu a avé parintésc'a ingrigire si a publica concursu amesuratu litereloru cuprinse in statutulu fondationalu ca in prim'a linia se fia preferiti tenerii nascuti din Abrudu si cu portare buna, si-a nu se abate dela spiritulu litereloru fondationali cá asiá binemeritatulu parochu se fia scutitu de multele intrebari ce in continuu i se facu din partea poporeniloru sei „cei cu concursulu privitoriu la fondatiunea „Colojana? Nu s'a mai pub-„licatu si avemu copii pregatiti de ai tramite se „invetie mai departe. Bá amu auditu ca illustrii „barbati in sinodulu eparchialu ar' fi adusu con-„clusu amesuratu dorintieloru nóstre, si litereloru „cuprinse in statutulu fondatiunalu, care dorere, pana „acum'a nu s'a pusu in lucrare, tempulu invetia-„mentului s'a inceputu inca cu 1 Septembre st. v. „si copii nostri pregatiti stau totu asteptandu."

Este rogatu maritulu consistoriu si din acésta drépta consideratiune, a publicá concursu inca pana mai e timpu — cá asiá marinimosulu barbatu se fia scutitu — si deplinu satisfacutu, ér' poporulu din orasiulu Abrudu, cu atatu mai multu va fi aplecatu la implinirea mai multoru fapte de feliulu acest'a si a-si dá copiii se invetie si mai departe.

„Tóte 'su bune cu cei buni."

Radu Iantea,
invetiatoriu in Abrudu.

Ajutoria pentru raniti.

Brasiovu, in Decembre 1877.

Ofrande pentru soldatii romani raniti, primite de subsemnatulu prin domnii Alesandru Lazaru si Nicolau Crisianu dela romanii din orasiulu Abrudu si tramise principiului Dimitrie Gr. Ghic'a, presiedintele „Crucei rosie" la Bucuresci.

Diamandi I. Manole

Alesandru Lazaru 2 fl., Alesandru Branea 1 fl., George Kibédy 1 fl., Nicolau Lobontiu 2 fl., Mari'a P. de Harsianu 2 fl., Dionisiu Adamoviciu 2 fl., Petru Fizesianu 2 fl, An'a Ivascu 2 fl., Mari'a Vladu 2 fl., Dionisiu Badossu 2 fl., An'a Filipu 3 fl., G. N. Moldovanu 1 fl., Ros'a Henzel 2 fl., Teodoru Serbu 40 cr., Ioane Cior'a 50 cr., George Germanu 1 fl., Iulian'a Vasiu 1 fl., Margarit'a Balt'a 1 fl., Petru Rusu 10 cr., Alesandru Mladinu 50 cr., Petru Boeru 30 franci, Carolu Tobiasiu 1 fl., Sofi'a Teleki 40 cr., Ioane Visi'a 1 fl., Iosifu Draia 1 fl., Simeonu Corcosiu 2 fl., Ioane Iancu 2 fl., Stefanu Brateanu 1 fl., Botariu Lazaru 1 fl., Alesandru Danciu, parochulu 1 fl., George Achimu 1 fl., Moise Achimu 1 fl., George Crisianu 1 fl., Aronu Crisianu 1 fl., George Lac'a 20 cr., Simeonu Tomusiu 20 cr., Ioane Dandea 50 cr., Nicolau Corcosiu 40 cr., Sevastianu Malea 40 cr., Ioane Giurgiu 50 cr., Stefanu Boeru, parochu in Abásfalva 40 cr., Vasilie Davidu 40 cr., Alesandru Popu 2 fl., Nicolau Fauru 1 fl., Ioane Darabantu 1 fl., Simeonu Moldovanu 1 fl., Mari'a Iano 1 fl., George Andredes 1 fl., Nicolau Deveanu 1 fl., Anet'a Deveanu 50 cr., Iosifu Morariu 1 fl., Nicolau Groza 50 cr., Iosifu Guila 1 fl., Alesandru Leacu 1 fl., Petru Mladinu 1 fl., Samuilu Cirlea 50 cr., Iosifu Colceriu 50 cr., Iosifu Lazarescu 50 cr., Ioane Chisia 50 cr., Nicolau Cirlea 2 fl, I. K 30 cr., Ioane Glückseel 50 cr., George Sicoe 50 cr., Mari'a Kri 2 fl., Ioane Popu 1 fl. Sum'a totala 30 franci, 67 fl. 20 cr. v. a.

(Listele voru urmá.)

Sibiiu, Decembre 1877.

Ofrande in bani pentru ostasii romani raniti din Romani'a, colectate prin dlu Ioanu Danciu, adm. protopresbiterialu din Ofenbai'a, dela urmatorii contribuitori:

(Urmare.)

Din Lupsi'a: Bas. Sabau, par. 1 fl.; Ioanu Nicora, par. 1 fl.; Lazaru Russu, econ. 50 cr.; Petru Russu Lazaru 20 cr.; St. Turcu, cant. 20 cr.; V. Rosc'a, econ. 10 cr.; dela mai multi (comun'a bis. Hacdu) 2 fl.

Din Sias'a-Lupsiei: Comun'a bis. Sias'a 5 fl.; Dim. Giurgiu, jud. com. 1 fl.; G. Romanu, cant. 50 cr.; V. Cioic'a, econ. 50 cr.; Grig. Prati'a, epitr. par. 50 cr.

Din Valea-Lupsiei: Comun'a bis 50 cr.; N. Cosm'a, epitr. paroch. 50 cr.; I. Momeiu, econ. 20 cr.; St. Vladu 10 cr.; Const. Cacioru 10 cr.; V. Popa 20 cr.; I. Cacioru 10 cr.

Din Sartasiu: Teodoru Plesi'a, parochu 1 fl.; G. Plesi'a, jud. com. 50 cr.; I. Fornade, epitr. par. 50 cr.; T. Craciunu, cant. 50 cr.; dela mai multi 30 cr.; Simeonu Popu, par. in Brazesti 2 fl.

Din Ocolisiulu-mare: Dn'a Florent. Manciu nasc. Mezei 5 fl.; Nestoru Manciu, epitr. par. 30 cr.; comuu'a bis. 34 cr.

Din Runculu: Const. Giurgescu, par. 4 fl.; comun'a bis. 1 fl. 20 cr.; Al. Iuoniciu, crisnicu 50 cr.; Har. Crencea, econ. 40 cr.; I. Iuoniciu, econ. 10 cr.; T. Pasc'a 10 cr.; S. Crencea 10 cr.; I. Sierbanu, epitr. par. 50 cr.; Er. Iuoniciu, jud. com. 40 cr.; Bas. Fodorénu, par. in Lunc'a 50 cr.

Din Cacov'a-Ieri: Ioanu Samoila, par. gr.-or. 50 cr.; I. Boc'a, invet. 20 cr.

Din Vidolunu: Teodoru Stoic'a, epitr. par. 50 cr.; Nic. Lupea, epitr. par. 40 cr.; Simeonu Costinu, econ. 40 cr.; I. Costinu, econ. 20 cr.; Eles. Cosm'a 20 cr.; comun'a bisericésca 1 fl.

Din Ocolisiulu-micu: Iac. Ghibu, epitr. par. 50 cr.; Ioanu Rabagala, invet. 1 fl.; comun'a bisericésca 1 fl. 50 cr.

Sum'a 75 fl. 75 cr. v. a.

Iudit'a Macellariu,
colectanta.

(Va urmá.)

Turd'a, 10 Decembre 1877.

List'a Nr. 34 a contribuentiloru din comun'a Ghirisiu Ariesianu prin collectantele dlu Georgiu Suciu, parochu:

Georgiu Suciu, parochu 1 fl., Iuli'a Suciu 50 cr., Teodoru Ienei 1 fl., Petru Selegianu 1 fl., Unu fiu a lui Marte 1 fl., Teodoru Deacu 60 cr., Vasiliu Pintea 50 cr., Vasiliu Stoic'a 50 cr., Ioanu Sabo 50 cr., Georgiu Haiducu 50 cr., Nicolau Orosu 50 cr., Ioanu Mitrea 50 cr., Lic'a Haiducu sen. 50 cr., Mihaila Mandrutiu sen. 50 cr., Longinu Morariu sen. 50 cr., Lazaru Morariu 50 cr., Gregoriu Rusu 50 cr., An'a Rusu 60 cr., Ioanu Mer'a 50 cr., Teodoru Balgradeanu 50 cr., Simeonu Chisiu 50 cr., Mari'a Chisiu 50 cr., Ilie Moise sen. 50 cr., Georgiu Popa 50 cr., Nicolau Adamu 40 cr., Lic'a Urcanu 40 cr, Lic'a Campeanu 40 cr., Mihailu Mandrutiu jun. 40 cr., Iacobu Moldovanu 30 cr., Iosifu Florea 30 cr., Ioanu Mandrutiu 30 cr., Altu fiu a lui Marte 30 cr., Georgiu Serbu 30 cr., Longinu Morariu jun. 30 cr., Mari'a Porcila 20 cr., Ilie Mitrea 25 cr., Nicolau Moise 20 cr., Ioanu Antonu 20 cr., Lic'a Haiducu jun. 20 cr., Pantilimonu Latisiu 20 cr., Ioanu Morariu 20 cr., Mari'a Chivreanu Nicolau 20 cr., Filipu Rusu 20 cr., Ilie Porcila 20 cr., Georgiu Latisiu 20 cr., Gregoriu Duca 20 cr., Mari'a Hisemu 10 cr., Teodor'a Margineanu 50 cr., Gregoriu Timbusiu 20 cr., Ioanu Ritiu 30 cr., Ioanu Luncanu 20 cr. Sum'a in bani 21 fl. 35 cr. v. a.

Totu din Ghirisiulu Ariesianu au contribuitu prin colectantele d. Vasiliu Pintea:

Mari'a Porcila 1 stergariu, An'a Pintea Vasiliu 1 stergariu si 80 dgr. scame, An'a Ienei 1 stergariu, Mari'a Selegianu 1 stergariu si 1 merindarie, An'a Rusu sen. 1 lepedeu si 1 masaritia, An'a Sabo 1 stergariu, Lin'a Haiducu 5 fruste panza vechia, Susan'a Mitrea 1 stergariu, An'a Adamu 1 stergariu, Mari'a Morariu lui Ioanu 1 stergariu, Mari'a Stoic'a 1 stergariu si 1 masaritia, Mari'a Mandrutiu Coroiu 1 stergariu, An'a Pintea Iacobu 1 frust. panza vechia, Mari'a Porcila jun. 2 frust. panza vechia, Lin'a Luneanu 2 coti panza noua, Mari'a Popa 1 stergariu, Mari'a Mitrea 2 frust. panza vechia, An'a Faraasiu 1 camasia vechia, Teodor'a Mandrutiu 1 stergariu si 1 façia de perina, Sofi'a Balgradeanu 1 stergariu, Teodor'a Margineanu 1 façia vechia de perina, Mari'a Moldovanu n. Nanu 1 stergariu, Teodor'a Haiducu 1 stergariu si 1 merindarie, Mari'a Mandrutiu n. Haiducu 2 coti panza noua si ceva vechituri, Mari'a Chiareanu n. Ciortea 2 frust. panza vechia, Mari'a Noslacanu 1 stergariu, Lin'a Mandrutiu 1 stergariu, Mari'a Morariu n. Vercanu 1 lepedeu, Mari'a Latisiu 3 coti panza noua, Ev'a Orosu $1^1/_2$ coti panza noua, Susan'a Morariu 1 lepedeu vechiu, An'a Coroiu 2 stergare, An'a Rusu jun. 35 dgr. scame, Susan'a Mandrutiu, An'a Vescanu, Mari'a si Teodor'a Mandrutiu la olalta 1 chilo si 20 dgr. scame, Mari'a si An'a Mera impreuna 1 chilo si 35 dgr. scame, An'a Ienei jun. 15 dgr. scame, Teodor'a Mitrea 8 dgr. scame, An'a Moise 8 dgr. scame, Mari'a Florea 8 dgr. scame, An'a Selegianu 30 dgr. scame, Luchiana Lotisiu 1 stergariu vechiu

Emili'a Ratiu.

Pogaceu'a de campia, 22 Dec. 1877.

Prea onorabile dle Redactoru! Me rogu se binevoiti a inaintá la loculu destinatiunei sale sum'a de 12 fl. 20 cr., 3 lei, si celelalte, cari s'au adunatu din comun'a Pogoceu'a de campia si spre legitimare me rogu se binevoiti a insirá in pretiuitele colóne ale fóiei ce redigeti, numele contribuentiloru.

Remu Orbeanu, inv.
colectante.

Colecta in favórea ostasiloru romani raniti, cari pentru legea romanésca si chrestinésca pentru viitoriulu Romaniei si alu natiunei romane — 'si vérsa sangele pre campulu de lupta cu onóre:

Agnet'a Socolu nascuta Ladiaru 2 fl., Maximilianu C. Codarcea, parochu 1 fl., An'a C. Codarcea nasc. Cosma 3 coti panza si unu stergariu, Remu Orbeanu, invetiatoriu 1 fl., Ioane Turcu 2 lei, George Bacali 1 leu, Muresianu Mironu 30 cr., Bertholdi Gabriel'a 1 stergariu, Mesarosiu Alesandru 13 cr., Mesarosiu Marisca 1 stergatoriu, Sav'a Simionu 10 cr., Cismasiu Simionu 20 cr., Cismasiu Mariuca 1 façia de perina, Florea Gavrila a. Dumitru 50 cr., Florea Iuonu teneru 20 cr., Beleanu Mironu 20 cr., Mesarosiu Iuonasiu 10 cr., Fagarasiu Nicolae 10 cr., Muresianu Alesandru, scolariu 10 cr., Pasc'a Theodoru 10 cr., Bic'a Iuonu 4 cr., Fagarasiu Iuonu teneru 20 cr., Gelosiu Simionu 10 cr., Catineanu Juonasiu 10 cr. si 1 stergariu, Tinc'a Theodoru 20 cr., Cismasiu Gligore 10 cr., Cismasiu Gafta 10 cr., Mesarosiu Stefanu 5 cr., Suciu Irimie 20 cr., Suciu Aguesu 1 stergariu. Ruti'a Toderasiu 10 cr., Fagarasiu 4 cr., Bumbacu Danila 40 cr., Muresianu Alexandru 10 cr., Muresianu Alex 10 cr., Cordosiu Mariuca 1 stergariu, Diemainstein Izsák 20 cr., Muresianu Domnica 1 stergariu, Com[illegible] Iac[illegible] cr., Muresianu An'a 1 stergariu Beleanu Anic'a 1 st[illegible], Mimi Bogdanu 15 cr. si 1 stergariu, Florea Ales[illegible] Artimonu 40 cr., Zagonu Theodoru 1 fl., Siuteu Todicu 5 cr., Comsia Ilia 10 cr., Florea Stefanu dodului 50 cr., Comsia Teodoru 5 cr., Pasca Iuonu 20 cr., Lumperdeanu Iuonu 10 cr, Demitriu Velcheroanu 10 cr., Sinteu Mariuca, veduva 1 stergariu, Cordosiu Alexa 20 cr., Cordosiu Susan'a 1 stergariu, Muresianu Crisca 1 stergariu, [illegible] Ispadu 5 cr. si 1 camasia, Florea Iacobu 20 cr., [illegible] Anisca 1 stergariu. Sum'a 12 fl. 20 cr., 3 lei, 14 stergare, 1 camasia si 3 coti panza.

Remu Orbeanu, invetiat
colectante.

Not'a Redactiunei. Rogamu pe stimabilele dómne si domni, cari ne-au tramisu liste spre publicare se aiba indulgentia, ca-ci vomu satisface cu incetulu dorintieloru tuturoru. Numerulu listeloru de contribuire, ce sunt inca a se publicá este atatu de mare, incatu amu poté se implemu mai multe cóle de tipariu numai cu aceste.

Nr. 9757—1877. 2—3

Publicatiune.

In **22 Ianuariu 1878** st. n. la 9 óre inainte de amiédi se va face in sal'a de siedintie din cas'a sfatului de aici tragerea la sorti de catra acei juni brasioveni obligati la servitiulu militariu, cari s'au nascutu in anulu 1858, si au fostu conscrisi la presentare pe an. 1878 pentru comun'a cetatii Brasiovu. Ceea-ce se publica cu provocarea, cá junii locali din clas'a de etate amintita se se infaçisieze la tragerea numeriloru de sorti in tempulu si la loculu anumitu, indrumanduse la § 26—5 alu instructiunii pentru legea de aparare.

Impedecatu fiindu vreunulu séu altulu dintre brasiovenii chiamati la sorti pe 22 Ianuariu 1878 ei este concesu se tramitia unu suplentu, sei-i traga numerulu de sórte.

Brasiovu, 29 Decembre 1877.

Magistratulu orasiului.

Nr. pr. 730—1877.

Publicatiune.

Inaltulu ministeriu de interne r. u. a facutu prin emisulu din 12 l. c. Nr. 51883 cunoscutu, ca incependu dela 1 Ianuariu 1878 se voru dá paspórtele ministeriale pentru tieri straine in forma de carticele cu indoitur'a cólei in 16.

Spre acoperirea speseloru crescute cu intocmirea acestoru paspórte noua, s'a ordonatu prin amintitulu emisu ministerialu, considerandu, ca intocmirea paspórteloru se face in interessu privatu, cá pentru paspórtele, care se dau muncitoriloru cu diu'a, lucratoriloru, servitoriloru si ajutoriloru la munca si sunt provediute cu timbru de 15 cr. se se platésca o deosebita taxa de 5 cr., inse pentru paspórtele, ce se dau ómeniloru, cari nu se tienu de acesta categoria, si sunt provediute cu timbru de 1 fl., — se se platésca cu certificatu cu totu taxa de 1 fl.

Acésta otarire se publica spre sciinti'a obstesca si intocmai urmare.

Brasiovu, 28 Decembre 1877.

3—3 **Primariulu orasiului.**

Redactoru respundietoriu si editoru
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui
IOANE GÖTT si fiu HENRICU.